

POSTANOWIENIE

Dnia 7 lutego 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Pierwszy Prezes SN Małgorzata Manowska (przewodniczący)

SSN Ewa Stefańska

SSN Kamil Zaradkiewicz (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku G. C.

przy uczestnictwie A. C.

o podział majątku wspólnego ,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 7 lutego 2022 r.,

skarg kasacyjnych wnioskodawcy i uczestniczki postępowania

od postanowienia Sądu Okręgowego w B.

z dnia 10 maja 2019 r., sygn. akt II Ca [...],

1) odrzuca skargę kasacyjną uczestniczki A. C. w części skierowanej przeciwko rozstrzygnięciu zawartemu w pkt II postanowienia Sądu Okręgowego w B. z 10 maja 2019 r.

2) uchyla zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w B. do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca G. C. wniósł o podział majątku wspólnego nabytego z uczestniczką postępowania A. C. Domagał się między innymi rozliczenia kredytów,

które były spłacane za nieruchomości znajdujące się w Wielkiej Brytanii. Wnosił również o to, by ustalić, że udziały w majątku wspólnym nie są równe.

Uczestniczka postępowania A. C. przychyliła się do wniosku o podział majątku wspólnego co do zasady. Przyznała, że w skład majątku wchodzi 3 samochody. Oprócz tego zgłosiła do podziału jeszcze inny samochód, a ponadto wносиła o rozliczenie środków finansowych. Domagała się oddalenia wniosku o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym. Nie zgadzała się na rozliczenie kredytów, które były spłacane za nieruchomości położone w Wielkiej Brytanii, wskazując, że w tym zakresie rozstrzygnięcie nastąpiło przed sądem w Wielkiej Brytanii.

Postanowieniem z 24 lipca 2018 r. Sąd Rejonowy w B. ustalił skład majątku wspólnego G. i A. małżonków C., oddalił wniosek G. C. o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym stron oraz dokonał podziału majątku wspólnego oraz zasądził od G. C. na rzecz A. C. tytułem dopłaty kwotę 296.427,33 zł (dwieście dziewięćdziesiąt sześć tysięcy czterysta dwadzieścia siedem złotych trzydzieści trzy grosze) płatną w terminie 3 (trzech) miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia z odsetkami ustawowymi w stosunku rocznym jak za opóźnienie w razie uchybienia w terminie płatności, umorzył postępowanie w zakresie roszczeń regresowych stron wynikających ze spłaty kredytów związanych z nieruchomościami położonymi w Wielkiej Brytanii, oddalił wnioski stron w pozostałym zakresie, zwrócił niewykorzystane zaliczki, a ponadto zasądził od A. C. na rzecz G. C. kwotę 205,06 zł tytułem kosztów postępowania oraz stwierdził, że zainteresowani ponoszą koszty postępowania związane ze swym udziałem. w sprawie

Orzeczenie to zapadło w następującym stanie faktycznym.

G.C. i A. C. zawarli związek małżeński w dniu 25 kwietnia 1998 roku. W dniu 17 czerwca 2009 roku G. C. złożył pozew w Sądzie Okręgowym w B. o orzeczenie rozwodu pomiędzy nim a A. C.. Sąd Okręgowy w B. w dniu 27 kwietnia 2012 roku rozwiązał związek małżeński G. i A. małżonków C. przez rozwód bez orzekania o winie stron. Wyrok sądu w tym zakresie, w zakresie orzeczenia o rozwodzie uprawomocnił się w dniu 5 czerwca 2012 roku. Została złożona apelacja przez A. C.

a dotyczyła ona alimentów. Sąd Apelacyjny w [...] w dniu 21 grudnia 2012 roku oddalił apelację A. C. i w związku z tym orzeczenie uprawomocniło się także w pozostałym zakresie.

Wnioskodawca we wniosku wskazał, że przedmiotem podziału pomiędzy stronami powinny być nieruchomości znajdujące się w Wielkiej Brytanii. Wnosił także w odpowiedzi na stanowisko Uczestniczki o rozliczenie czynszu, który był pobierany z tytułu wynajmowania domu zakupionego później zajmowany przez Uczestniczkę postępowania. Uczestniczka natomiast domagała się rozliczenia pobieranego przez wnioskodawcę czynszu z zajmowanej przez niego nieruchomości. Jednocześnie wskazywała na brak jurysdykcji sądu polskiego w zakresie wykonywania podziału majątku co do nieruchomości znajdujących się poza granicami Rzeczypospolitej i w związku z tym Sąd Rejonowy w B. dzieląc argumentację Uczestniczki postępowania w dniu 1 lipca 2013 roku wydał postanowienie, w którym odrzucił wniosek Wnioskodawcy G. C. o podział majątku wspólnego w zakresie prawa własności nieruchomości położonych w L.. Odrzucił wnioski o rozliczenie kwot czynszu z tytułu wynajmu nieruchomości położonych w L.. Sąd Okręgowy w B. w dniu 18 września 2013 r. oddalił zażalenie wnioskodawcy.

Spór między stronami dotyczył m.in. tego, czy w skład ich majątku wspólnego wchodzi samochód, gdyż Uczestniczka wskazywała, że jest to samochód wspólny zakupiony na nazwisko szwagra. Ostatecznie uczestniczka nie udowodniła tego twierdzenia. W toku postępowania Uczestniczka domagała się uznania, że w skład majątku wspólnego wchodzi także lokal położony w B.. Zdaniem Sądu dowody przedstawione przez Uczestniczkę nie były wystarczające by uznać, że cała kwota ceny za mieszkanie powinna być zaliczona do majątku wspólnego. Sporna między stronami była też kwota 2119,73 funtów, co do której roszczenie zgłaszał Wnioskodawca. Sąd uznał, że kwota ta nie podlega zaliczeniu, gdyż Wnioskodawca nie udowodnił stanu zadłużenia na dzień 5 czerwca 2012 r. ani z jakiego tytułu powstało.

Strony domagały się dokonania rozliczeń finansowych. W tym zakresie po sprecyzowaniu wniosków w pismach procesowych był dopuszczony dowód z opinii biegłej z zakresu księgowości. Sąd uznał, że opinia podstawowa sporządzona

przez biegłą, jak też opinie uzupełniające są miarodajne i zasługują w całości na uwzględnienie. Sąd uznał żądani uczestniczki postępowania za zasadne co do kwot 30.500 funtów

Sąd nie uwzględnił wniosku o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym. Wnioskodawca wskazywał, że jego udział wynosi 90%, zaś Uczestniczki 10%. Sąd umorzył postępowanie w zakresie roszczeń regresowych stron wynikających ze spłaty kredytów związanych z nieruchomościami położonymi w Wielkiej Brytanii.

Apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w B. wniósł Wnioskodawca zaskarżając je w części, w tym w zakresie wysokości dopłaty zasądzonej od niego na rzecz Uczestniczki postępowania oraz w zakresie umorzenia w przedmiocie roszczeń regresowych stron wynikających ze spłaty kredytów związanych z nieruchomościami położonymi w Wielkiej Brytanii, a także w zakresie w jakim sąd oddalił wniosek o ustalenie, że w skład majątku wspólnego wchodzi kwota 18.379 funtów oraz w zakresie, w jakim sąd nie rozliczył kwoty 2.119,73 funtów stanowiącej nakład z majątku osobistego wnioskodawcy na rzecz majątku wspólnego. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił sprzeczność ustaleń sądu, naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 k.p.c., art. 567 § 3 k.p.c. w zw. z art. 684 k.p.c., art. 1098 § 2 k.p.c. oraz naruszenie prawa materialnego, tj. art. 46 k.r.o., w zw. z art. 212 § 2 k.c., art. 5 k.c., art. 45 k.r.o. Wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia.

Postanowieniem z 10 maja 2019 r. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżone postanowienie w punktach V i VI w ten sposób, że w punkcie V ustalił, że G. C. spłacił wspólne długi o wartości 332.498,91 (trzysta trzydzieści dwa tysiące czterysta dziewięćdziesiąt osiem 91/100) złotych i z tego tytułu zasądzić od A. C. na rzecz G. C. kwotę 166.249,45 (sto sześćdziesiąt sześć tysięcy dwieście czterdzieści dziewięć 45/100) złotych, oddalił apelację w pozostałym zakresie, nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w B. od wnioskodawcy G. C. i od uczestniczki postępowania A. C. kwoty po 1.127 (tysiąc sto dwadzieścia siedem) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych w postępowaniu odwoławczym; stwierdził, że zainteresowani ponoszą we własnym

zakresie koszty postępowania odwoławczego związane ze swym udziałem w sprawie. Sąd Okręgowy wskazał, że apelacja jedynie w części prowadziła do zmiany zaskarżonego postanowienia, zaś większość podniesionych zarzutów nie zasługiwała na uwzględnienie. Sąd Okręgowy podzielił ustalenia Sądu Rejonowego w zakresie składu oraz wartości majątku wspólnego zainteresowanych. Podzielił jedynie argumentację wnioskodawcy w zakresie naruszania artykułu 45 k.r.o. i nierozliczenia wydatków wnioskodawcy w postaci spłaty po ustaniu wspólności majątkowej kredytu hipotecznego związanego ze wspólną nieruchomością położoną w L. w łącznej kwocie 66.521,07 funtów.

Skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w B. zaskarżył w części Wnioskodawca, tj. w pkt II w jakim Sąd II instancji oddalił apelację w zakresie przyznania na rzecz Wnioskodawcy składników majątku wspólnego opisanych w pkt I ppkt 1 i 2 postanowienia Sądu I instancji na rzecz G.C. z obowiązkiem dopłaty na rzecz Uczestniczki postępowania, przyjęcia, iż w skład majątku wspólnego wchodzi kwoty opisane w pkt I ppkt 5 i 6 postanowienia Sądu I instancji, tj. kwota 204.353,94 zł oraz kwota 385.139,44 zł, oraz oddalenie wniosku o ustalenie, iż w skład majątku wspólnego wchodzi kwota 18.379 funtów oraz przyznanie jej na rzecz uczestniczki postępowania z obowiązkiem stosownej dopłaty na rzecz wnioskodawcy. Skargę kasacyjną oparł na zarzutach naruszenia przepisów prawa materialnego, tj. art. 46 k.r.o. w zw. z art. 1035 k.c. i art. 212 § 2 k.c., art. 5 k.r.o. oraz naruszeniu przepisów postępowania mających istotny wpływ na rozstrzygnięcie w sprawie tj.: art. 382 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. i art. 567 § 3 k.p.c. w zw. z art. 684 k.p.c. i art. 688 k.p.c. w zw. z art. 45 k.r.o. , art. 378 § 1 k.p.c. oraz art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., art. 684 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. w zw. z art. 45 k.r.o. oraz w zw. z art. 382 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Wniósł o uchylenie w zaskarżonym zakresie postanowienia Sądu Okręgowego w B. z 10 maja 2019 r. i skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd II instancji, po przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego.

Skargę kasacyjną wniosła także Uczestniczka postępowania, zaskarżając je w całości. Zaskarżonemu postanowieniu zarzuciła naruszenie przepisów

postępowania, które mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 13 § 2 w zw. z art. 394 § 2 w zw. z art. 397 § 2 w zw. z art. 370 k.p.c., art. 51 a § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., 2072) w zw. z art. 1098 § 2 k.p.c., art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art. 363 § 1 w zw. z art. 378 § 1 k.p.c., a także naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 45 § 1 k.r.o. Wniosła o uchylenie postanowienia Sądu Okręgowego w B. z dnia 10 maja 2019 r. w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w B. do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania ze skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Obie skargi kasacyjne co do zasady zasługiwały na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, iż w sytuacji, gdy sąd wydał orzeczenie w niewłaściwej formie i strona dostosowała do niej środek zaskarżenia, to nie stwarza to dla niej ujemnych konsekwencji procesowych (zob. uchwałę połączonych Izb Sądu Najwyższego: Izby Cywilnej oraz Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 6 marca 1972 r., sygn. akt III CZP 27/71, OSNCP 1973, Nr 1, poz. 1; postanowienie Sądu Najwyższego z 19 stycznia 2018 r., sygn. akt I CSK 176/17, niepublikowane). Z drugiej strony w przypadku, gdy środek zaskarżenia wnoszony jest przez profesjonalnego pełnomocnika, nie ma podstaw do uznania zasadności tezy o konieczności zapewnienia stronie szczególnej ochrony wynikającej z możliwości wprowadzenia jej w błąd co do środka zaskarżenia. W niniejszej sprawie rację należy przyznać Skarżącej, iż środek zaskarżenia skierowany przeciwko rozstrzygnięciu Sądu pierwszej instancji w części dotyczącej umorzenia postępowania powinien być potraktowany jako zażalenie i poddany ocenie w świetle przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o zażaleniu. Sąd Najwyższy podziela stanowisko wyrażone w uzasadnieniu postanowienia z 20 lutego 2013 r., sygn. akt III CZP 103/12 (niepublikowanym), iż o rodzaju i dopuszczalności środka odwoławczego decyduje przedmiot rozstrzygnięcia, a nie forma orzeczenia. Środkiem odwoławczym od postanowienia dotyczącym częściowego umorzenia postępowania zawartego w wyroku jest zażalenie, które

winno być wniesione z zachowaniem reguł procesowych, które wiążą się z tym środkiem. Stronie przysługuje zażalenie na orzeczenie w przedmiocie częściowego umorzenia postępowania zawarte w wyroku w przypadku zaskarżenia przez tę stronę wyroku apelacją w części rozstrzygającej sprawę merytorycznie.

Sąd Najwyższy nie znalazł natomiast podstaw do uwzględnienia zarzutu naruszenia art. 51a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 2062 z późn. zm.). Sąd może korzystając z dostępnych mu środków we własnym zakresie ustalić treści prawa obcego, natomiast powinien skorzystać z opinii biegłego lub stanowiska Ministra Sprawiedliwości w braku takiej możliwości (zob. wyroki Sądu Najwyższego z: 11 stycznia 2008 r., sygn. akt V CSK 372/07, niepublikowany, 26 stycznia 2018 r., sygn. akt II CSK 191/17, niepublikowany, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2015 r., II CSK 550/14, niepublikowane). Skarżąca zarzuca Sądowi, iż powinien był ustalić treść prawa obcego i je zastosować co najmniej w zakresie stwierdzenia daty zawisłości sprawy o podział majątku wspólnego w Wielkiej Brytanii zakresu roszczeń, które zostały objęte postępowaniem wszczętym przed sądem brytyjskim, wyłączając tym samym możliwość rozstrzygnięcia o nich przez sąd polski. Zarzut ten w istocie odnosi się do oceny roszczeń związanych ze spłatą wierzytelności zabezpieczonych prawami zastawniczymi na nieruchomościach znajdujących się w Wielkiej Brytanii. Tymczasem w tym zakresie Sąd drugiej instancji prawidłowo ustalił, że roszczenia związane ze spłatą kredytu hipotecznego nie dotyczą prawa rzeczowego na nieruchomości ani nie wynikają z jej posiadania, a zatem brak było podstaw do zastosowania art. 1098 § 2 k.p.c. Sądy *meriti* dokonały też oceny wpływu rozstrzygnięcia sądu angielskiego. Skarżąca wskazując natomiast zarzut niezastosowania prawa obcego, tj. ustawy o małżeństwie i rodzinie z 1984 r. (zapewne mając na względzie *Matrimonial and Family Proceedings Act 1984, UK Public General Acts 1984*, c. 42), nie sprecyzowała tego, jakie jej przepisy i w jakim zakresie zostały naruszone w niniejszej sprawie.

Odnosząc się do zarzutów skargi Wnioskodawcy należy wskazać, iż sposób zniesienia współwłasności rzeczy zależy przede wszystkim od woli współwłaścicieli. Jeżeli - jak w niniejszej sprawie - wnioskodawca nie wyraził zgody na przyznanie

określonego składnika majątku, sąd nie może powołując się na art. 5 k.c. wbrew jego woli przyznać mu tego składnika. W takiej sytuacji należy bowiem stosować odpowiednio przepisy regulujące kolejno sposoby wyjścia ze współwłasności. Zgodnie bowiem z art. 46 k.r.o. do podziału majątku, który był objęty wspólnością ustawową, stosuje się odpowiednio przepisy o dziale spadku, zaś dotyczący działu spadku art. 1035 k.c. stanowi o odpowiednim stosowaniu przepisów o współwłasności w częściach ułamkowych, tj. art. 210 i nast. k.c.

Przepisy te przewidując trzy sposoby zniesienia współwłasności wskazują w pierwszej kolejności na podział fizyczny rzeczy, jako ten, któremu prawodawca przyznaje pierwszeństwo (art. 46 k.r.o. w zw. z art. 1035 k.c. i art. 211 k.c.). Dopiero w dalszej kolejności rzecz może być przyznana stosownie do okoliczności jednemu ze współwłaścicieli, z obowiązkiem spłaty pozostałych albo sprzedana stosownie do przepisów k.p.c. (art. 46 k.r.o. w zw. z art. 1035 k.c. i art. 212 § 2 k.c.). Jest oczywiste, iż w przypadku rzeczy ruchomej złożonej, tj. takiej, która jest zbudowana z licznych elementów (części składowych), których dopiero łączne współdziałanie umożliwia prawidłowe, tj. zgodne z przeznaczeniem rzeczy, korzystanie, nie ma możliwości dokonania jej fizycznego podziału bez uszkodzenia samej rzeczy oraz jej nieprzydatności do korzystania zgodnie z przeznaczeniem. W wypadku niewyrażenia zgody przez żadnego ze współwłaścicieli na przyznanie mu rzeczy, konieczne staje się dokonanie jej sprzedaży. Sam fakt władania i korzystania przez uczestnika z przedmiotu podlegającego rozliczeniu w sprawie o podział majątku wspólnego nie uzasadnia natomiast tezy, iż składnik taki może być mu przyznany wbrew jego woli, w szczególności z uwagi na fakt, iż osoba ta eksploatując rzecz mogła doprowadzić do zmniejszenia jej wartości. Jak już zaznaczono w postępowaniu o podział majątku wspólnego sąd nie może wbrew woli uczestnika przyznać mu prawa majątkowego i zasądzić od niego na rzecz innego uczestnika spłatę lub dopłatę (art. 46 k.r.o. w zw. z art. 1035 k.c. i art. 212 § 2 k.c.), zaś powody sprzeciwu uczestnika są prawnie irrelewantne i nie podlegają weryfikacji ani ocenie Sądu. Sąd Najwyższy podziela stanowisko zawarte w postanowieniu z 14 listopada 2012 r., sygn. akt II CSK 187/12 (niepublikowanym), iż również wzgląd na zasady współżycia społecznego i interesy uczestników nie uzasadnia orzekania w taki sposób o podziale.

Nie zasługiwały na uwzględnienie zarzuty Wnioskodawcy w pozostałym zakresie. W istocie stanowią one polemikę z ustaleniami Sądów *meriti* w niniejszej sprawie. Tymczasem zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów.

Wyjątkowo niezgodne z art. 328 § 2 k.p.c. (w zw. z art., 13 § 2 k.p.c.) sporządzenie uzasadnienia orzeczenia sądu drugiej instancji, może stanowić usprawiedliwioną podstawę skargi kasacyjnej, gdy niezachowanie jego wymagań konstrukcyjnych będzie czynić zasadnym kasacyjny zarzut naruszenia prawa materialnego przez jego zastosowanie do niedostatecznie jasno ustalonego stanu faktycznego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 5 września 2001 r., sygn. akt I PKN 615/00, OSNP 2003, Nr 15, poz. 352) lub gdy uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia (zob. wyroki Sądu Najwyższego z: 18 marca 2003 r., sygn. akt IV CKN 10 1862/00; 15 lipca 2011 r., sygn. akt I UK 325/10, niepublikowane) albo nie pozwala na jego kontrolę kasacyjną (zob. wyroki Sądu Najwyższego z: 20 lutego 2003 r., sygn. Akt I CKN 65/01; 6 lipca 2011 r., sygn. akt I CSK 67/11, niepublikowane). Zakres odpowiedniego zastosowania art. 328 § 2 k.p.c. w postępowaniu przed sądem drugiej instancji (art. 391 § 1 k.p.c.) zależy od treści wydanego orzeczenia oraz, w dużym stopniu, od przebiegu postępowania przed sądem *ad quem* (II instancji, np. tego czy przed sądem tym były przeprowadzane dowody), a także od działań procesowych podjętych przez sąd odwoławczy, dyktowanych rodzajem zarzutów apelacyjnych oraz limitowanych granicami wniosków apelacji (zob. wyroki Sądu Najwyższego z: 18 listopada 2005 r., sygn. akt IV CK 202/05, oraz z 8 września 2015 r., sygn. akt I UK 431/14, niepublikowane). W niniejszej sprawie taka sytuacja nie występuje.

Wskazany w skardze kasacyjnej Wnioskodawcy art. 382 k.p.c. ma charakter ogólnej dyrektywy. Jest wyrazem pełnej apelacji i nakłada na sąd drugiej instancji obowiązek orzekania na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym. Przepis ten może stanowić podstawę kasacyjną jedynie wtedy, gdy sąd drugiej instancji pominie część zebranego w sprawie materiału dowodowego i wyda orzeczenie wyłącznie na podstawie materiału zebranego przed sądem pierwszej instancji lub na

podstawie własnych ustaleń z pominięciem wyników postępowania dowodowego przeprowadzonego przed sądem pierwszej instancji (por. wyroki Sądu Najwyższego z: 9 czerwca 2005 r., III CKN 674/04, niepublikowany; 22 lutego 2007 r., III CSK 337/06, niepublikowany).

Co do zarzutu naruszenia art. 378 § 1 k.p.c. oraz art. 328 § 2 w związku z art. 391 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., to może być on uwzględniony jedynie wyjątkowo, gdy uzasadnienie zaskarżonego wyroku zostało sporządzone w sposób wykluczający przeprowadzenie efektywnej kontroli kasacyjnej. Dotyczy to m.in. sytuacji, w której uzasadnienie to nie pozwala na stwierdzenie, czy sąd odwoławczy uczynił zadość wynikającemu z art. 378 § 1 k.p.c. nakazowi rozpatrzenia wszystkich zarzutów i wniosków apelacji. Nakaz ów nie oznacza konieczności odniesienia się do każdego argumentu prawnego i twierdzenia faktycznego prezentowanego przez apelanta na rzecz powołanych w apelacji zarzutów, jednakże ich rozpatrzenie nie powinno budzić wątpliwości. Dopuszczalność prostego odwołania się przez sąd apelacyjny do argumentacji zawartej w uzasadnieniu sądu pierwszej instancji można rozważać w odniesieniu do tych zarzutów apelacyjnych, które stanowią jedynie proste powielenie argumentacji przedstawionej przed sądem pierwszej instancji, roztrząsanej przez ten sąd w uzasadnieniu (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z 11 września 2020 r., sygn. akt III CSK 29/18, niepublikowany).

Należy też przypomnieć, że z obowiązku wynikającego z art. 378 § 1 k.p.c. nie wynika konieczność osobnego omówienia przez sąd w uzasadnieniu orzeczenia każdego argumentu podniesionego w apelacji. Za wystarczające należy uznać odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone, przed wydaniem orzeczenia (postanowienie Sądu Najwyższego z 29 października 2020 r., sygn. akt V CSK 215/20; wyroki Sądu Najwyższego z: 24 marca 2010 r., sygn. akt V CSK 296/09; 26 kwietnia 2012 r. sygn. akt III CSK 300/11, OSNC 2012 r., Nr 12, poz. 144 i 4 września 2014 r., sygn. akt II CSK 478/13, OSNC-ZD 2015 r., nr D, poz. 64).

Wreszcie, dowód z opinii biegłego sądowego, o którym stanowi art. 278 § 1 k.p.c. ma charakter szczególny, gdyż zasadniczo nie służy ustalaniu okoliczności faktycznych, lecz ich ocenie przez pryzmat wiadomości specjalnych, natomiast do dokonywania wszelkich ustaleń w toku postępowania powołany jest sąd, a nie biegły. Strony powinny wykazywać fakty, z których wywodzą skutki prawne, a zadaniem biegłego jest naświetlenie wyjaśnianych okoliczności z punktu widzenia wiadomości specjalnych przy uwzględnieniu zebranego w toku procesu i udostępnionego materiału dowodowego (wyrok Sądu Najwyższego z 26 maja 2021 r., sygn. akt III CSKP 92/21, niepublikowany).

Na koniec wypada przypomnieć, że w sprawie o podział majątku wspólnego sąd obowiązany jest z urzędu ustalić, czy i jakie wydatki i nakłady poczynione zostały z majątku wspólnego na majątek osobisty i jaka jest ich wartość oraz obowiązany jest orzec o ich zwrocie (art. 45 § 1 k.r.o.). Z uwag na zasadę, zgodnie z którą orzeczenia wydawane w sprawach działowych muszą dotyczyć całości przedmiotu działu, zatem z reguły nie może następować ich częściowe zaskarżenie (lub uprawomocnienie) oraz stanowią one powiazaną, integralną całość (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2019 r., sygn. akt V CZ 92/18, niepublikowane), Sąd Najwyższy uchylił postanowienie Sądu Okręgowego i przekazał mu sprawę do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w zw. z art. 108 § 2 k.p.c., art. 398²¹ k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odrzucił skargę kasacyjną Skarżącej na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. w części skierowanej przeciwko rozstrzygnięciu zawartemu w pkt II zaskarżonego postanowienia Sądu Okręgowego, a to z uwagi na brak przesłanki *gravaminis* (interesu istniejącego z uwagi na pokrzywdzenie skarżącej orzeczeniem).

Z uwagi na treść art. 29 § 2 i 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1904) Sąd Najwyższy, nie mając kompetencji do pominięcia stosowania przepisów ustawy oraz mając na względzie niepodważalność powołania sędziego na podstawie art. 179 Konstytucji RP, odstąpił od oceny prawidłowości powołania sędziów w składzie Sądu *ad quem* oraz w postępowaniu zainicjowanym skargą kasacyjną w niniejszej sprawie (na etapie tzw. przedsądu), a w konsekwencji ważności postępowania i skuteczności

orzeczenia z powyższych względów, co wynika z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 października 2021 r., sygn. K 3/21. Powyższe nie pozwalają bowiem na ocenę wpływu okoliczności wyboru kandydatów na stanowisko sędziowskie przez Krajową Radę Sądownictwa na skuteczność powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego przez Prezydenta RP, a tym samym ubezskutecznienie inwestytury, czego nie mogą w szczególności uzasadniać kryteria wskazane w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 19 listopada 2019 r. w sprawach połączonych C-585/18, C-624/18 i C-625/18, A.K. przeciwko Krajowej Radzie Sądownictwa oraz C.P., D.O. przeciwko Sądowi Najwyższemu, ECLI:EU:C:2019:982.

a.s.

jw